

**Проект на Закон за изменение на Закона за българското
гражданство**

[линк към консултацията](#)

Информация

Откриване / Приключване: 25.10.2021 г. - 24.11.2021 г. Неактивна

Номер на консултация: #6371-K

Област на политика: Архив - Правосъдие и вътрешни работи

Тип консултация: Закон

Вносител: Министерство на правосъдието

Тип носител: Национално

От създаването на разпоредбите на чл. 12а и 14а в Закона за българското гражданство през 2013 г. до измененията през 2021 г., лицата, кандидатстващи за придобиване на българско гражданство на тези основания, са получили разрешение за постоянно пребиваване поради направени вложения предимно в закупуване на държавни ценни книжа на стойност над един милион лева или са вложили сума над един милион лева в лицензирана кредитна институция по договор за доверително управление, съответно са увеличили инвестицията при същите условия до два милиона лева. Към момента на подаване на молбата за придобиване на българско гражданство обаче или на някой от следващите етапи на производството се оказва, че инвестицията не е налична поради извършена продажба на закупените ценни книжа или поради извършени други разпоредителни действия. Установени са случаи, в които при направено вложение чрез договор за доверително управление, лицето не притежава банкови сметки и не е регистрирано като инвеститор в съответната банка, посочена от него за вложение на своя капитал под формата на парични средства или други финансови активи. Междувременно е получено поредно писмо от м. юни тази година от Европейската комисия, в което се изразява безпокойство от продължаващата в Република България законова възможност за придобиване на българско гражданство чрез натурализация в замяна на предварително определени плащания. Очевидно се имат предвид възможностите по чл. 12а и чл. 14а от Закона за българското гражданство, които уреждат случаите на придобиване на гражданство срещу извършена инвестиция, поради което предлагаме да се отменят тези законови разпоредби. В писмото от Европейската комисия се подчертава, че когато държава членка упражнява компетентността си да предоставя гражданство е

задължена да гарантира, че прави това, без да накърнява същността, стойността и целостта на този основен статут, както е установен в член 20 от Договора за функционирането на Европейския съюз. Комисията счита, че дадена държава-членка не изпълнява това задължение, когато създава схема, чрез която систематично предоставя натурализация в замяна на плащания в полза на държавата, като същевременно налага на други държави-членки задължението да признават за граждани на ЕС лицата, натурализирани на това основание, и да им предоставят всички права, произтичащи от този основен статут. Във връзка с гореизложеното, и с оглед на обстоятелството, че правоотношенията по повод българското гражданство са свързани с държавността и националната сигурност и суверенитет, с настоящия законопроект се предлага отмяната на чл. 12а и чл. 14а от Закона за българското гражданство.

Отговорна институция

Отговорна институция

Министерство на правосъдието

Адрес: София, София, ул. Славянска 1

Електронна поща: priemna@justice.government.bg

Начини на предоставяне на предложения и становища

- Портала за обществени консултации (изисква се регистрация чрез имейл);
- Електронна поща на посочените адреси;
- Системата за сигурно електронно връчване <https://edelivery.egov.bg/> (изисква се квалифициран електронен подпис или ПИК на НОИ);
- Официалния адрес за кореспонденция.

Полезни връзки

Рубрика „Закрила на детето“ към дирекция „Международна правна закрила на детето и международни осиновявания“ - <https://mjs.bg/home/index/4d58b6a3-346b-4026-9aaa-7d5654890938>

Документи

Пакет основни документи:

[Проект на Закон за изменение на Закона за българското гражданство - вер. 1.0 | 25.10.2021](#)

[Мотиви към проект на Закон за изменение на Закона за българското гражданство - вер. 1.0 | 25.10.2021](#)

[ЧПОВ по проект на Закон за изменение на Закона за българското гражданство - вер. 1.0 | 25.10.2021](#)

[Становище на дирекция „Модернизация на администрацията“ - вер. 1.0 | 25.10.2021](#)

[Становище на „СИТИЗЕНШИП ЕНД ИНВЕСТМЪНТС“ ООД, получено по електронна поща на 09.11.2021 г. - вер. 1.0 | 10.11.2021](#)

[Становище на „ВИЗА ФРИ ЮРЪП ЕООД“, получено по ел. поща на 24.11.2021 г. - вер. 1.0 | 24.11.2021](#)

[Становище на Нидал Насъредин - вер. 1.0 | 24.11.2021](#)

[Справка за отразяване на предложенията и становищата - вер. 1.0 | 10.12.2021](#)

Консултационен документ:

Справка становища:

Коментари

[Коментари \(pdf\)](#)

[Коментари \(csv\)](#)

Автор: Нели Минкова (10.11.2021 11:24)

Становище от "СИТИЗЕНШИП ЕНД ИНВЕСТМЪНТС" ООД 5 от 5

В заключение следва да се посочи, че намираме Проекта на Закон за изменение на Закона за българското гражданство за безмотивен и водещ единствено до ощетяване интересите на Р. България и дори застрашаващи ги с осъдителни решения по реда на ЗОДОВ или дори пред ЕСПЧ. **Имиджовите щети за България като предвидима правова държава с благоприятен инвестиционен климат вече са огромни. Считаме че е безпредметно и необосновано обсъждането ефективността на правна възможност, която към момента дори не е намерила реално приложение.** Смятаме, че Министерски съвет на първо място трябва да регламентира реда и условията за извършване на проверка, оценка и предварително одобрение по смисъла на чл. 25, ал. 7 ЗЧРБ, с което да направи приетите изменения в разпоредбите на ЗЧРБ и ЗБГ с ДВ, бр. 21 от 2021 г. реално приложими. Съветваме да се изчака необходимото време (минимум 3-4 години, както е инвестиционният хоризонт съгласно законодателството за инвестиции от такъв характер), така че да може да се направи обективна преценка за ефектите от новите законови основания

(приети преди по-малко от 8 месеца) за получаване на разрешение за постоянно пребиваване, респ. българско гражданство, чрез инвестиции.

С уважение: **„СИТИЗЕНШИП ЕНД ИНВЕСТМЪНТС” ООД**

Автор: Нели Минкова (10.11.2021 11:23)

Становище от "СИТИЗЕНШИП ЕНД ИНВЕСТМЪНТС" ООД 4 от 5

МС сочи че в писмо от юни месец тази година ЕК изразява безпокойството си от продължаващата възможност за придобиване на българско гражданство чрез натурализация **в замяна на предварително определени плащания**. Твърдение че българско гражданство може да се получи в замяна на плащания води до единствения извод за **дълбоко непознаване на закона**. Както българско гражданство, така и разрешение за постоянно пребиваване може да се получи на основание **направена инвестиция**, а не плащане. Двете понятие имат коренно различно значение.

Неиздържан е и доводът за недостатъчната интеграция на тези лица в българското общество *„както поради минималния им престой в нашата страна, така и поради невладеенето от тях и членовете на семействата им на българския език”*. Интеграцията е процес, който се осъществява не само на база прекарано време в страната, но и други фактори, като в случая – направените инвестиции. Ако следваме тази логика, то би се стигнало до отмяна на възможността за получаване на българско гражданство за особени заслуги (чл. 16 ЗБГ, по силата на който гражданство може да се даде на лице веднага, базирано единствено на изцяло субективна преценка, че Р. България има интерес от натурализацията му, без никакви изисквания за престой в страната или владеене на език), а дори и гражданство по произход, който случай определени лица, които от поколения назад (до трето коляно назад) не са били в Р. България, не владеят езика и е прекъсната всякаква връзка със страната.

Автор: Нели Минкова (10.11.2021 11:23)

Становище от "СИТИЗЕНШИП ЕНД ИНВЕСТМЪНТС" ООД 3 от 5

С други думи, казано директно, МС не осигурява необходимия нормативен инструментариум за извършване на оценка, проверка и предварително одобрение по чл. 25, ал. 7 от ЗЧРБ, като по този начин възпрепятства изцяло възможността да се приложат и новите норми (от март 2021 г.) на ЗБГ. Същевременно обаче, МС публикува ПЗ за отмяна на новите норми на ЗБГ, поради „липсата на реални инвестиции“. В този смисъл може да се заключи, че МС иска отмяната на „неработещи” разпоредби от закона, които, ако изобщо могат да се нарекат „неработещи”, са такива заради неговото бездействие.

В т. 1.3. от представената частична предварителна оценка на въздействието, приложена към ПЗ от МС, на поставения въпрос „защо действащата нормативна рамка не позволява решаване на проблема/проблемите?“, е даден откровено смущаващ отговор, демонстрирайки пълно непознаване на законодателната уредба и нежелание за какъвто и да е анализ – **„За решаването на проблема е необходима отмяната на чл. 12а и чл. 14а ЗБГ“**. Вместо аргументиран отговор дали сега действаща правната рамка изобщо създава проблем и защо той не може да бъде решен, е посочена необходимост от отмяна на разпоредбите, което е напълно неприемливо.

В доклада на Комисията, на който МС се позовава, се сочело още за липсата на ясна информация относно начина, по който режимите се управляват, включително относно броя на получените заявления, одобрените или отхвърлени заявления, както и произхода на кандидатите. Очевидно е че такава прозрачност и информация трябва да бъде осигурена от компетентните държавни органи. **Оказва се, че Министерски съвет основава предложението си за отмяна на разпоредбите на чл. 12а и 14а от ЗЧРБ на собствената си невъзможност да осигури прозрачност на процедура предвидена в законов акт.** Изглежда държавата е по-склонна да се откаже от преки чуждестранни инвестиции, противно на постоянно демонстрираното желание за обратното, от колкото да предприеме действия по осигуряване прозрачността на процедурата. Следва да се отбележи, че е имало различни поводи, в които ЕК е изразявала притеснението си за липсата на прозрачност – например в разпределянето на държавния бюджет (*във втория годишен Доклада за върховенството на закона в ЕС от 20.07.2021 г.*). Вероятно решение в тази насока би било не осигуряването на необходимата прозрачност, а премахването на държавния бюджет?!

Автор: Нели Минкова (10.11.2021 11:22)

Становище от "СИТИЗЕНШИП ЕНД ИНВЕСТМЪНТС" ООД 2 от 5

На следващо място, в мотивите си МС сочи, че в Доклад на Европейската комисия до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите от 23.01.2019 г., е посочена **необходимостта за засилени проверки („комплексна проверка“), за да се гарантира, че правилата за борба с изпирането на пари не се заобикалят.** В изпълнение именно на тези „указания“ с измененията на ЗЧРБ от месец март 2021г. беше създадена ал. 7 на чл. 25, която предвижда извършване на комплексна проверка, която включва проверка, оценка и предварително одобрение на всеки един потенциален инвеститор, който иска да кандидатства за постоянно пребиваване или българско гражданство. Освен това е приета и нова ал. 9 на чл. 25, съгласно която „министерството на вътрешните работи и Държавна агенция "Национална сигурност" при поискване предоставят на Българската агенция за инвестиции становище въз основа на информацията по чл. 10 съгласно тяхната компетентност”. **Вън от съмнение остава фактът, че с промените от март месец 2021 г., са предвидени гаранции за засилена проверка на потенциалните инвеститори, които отговарят на изискванията на**

ЕК.

Европейската комисия в нито един от докладите си не е искала да се преустановят процедурите за гражданство чрез инвестиции, а е обръщала внимание за необходимостта те да са прозрачни. Към момента, поради бездействие от страна на МС, компетентният орган – Българска агенция за инвестиции, не може да извършва предварителни проверки на инвеститорите защото както самата агенция посочва. В официален отговор по подадено заявление по чл. 25, ал. 7 ЗЧРБ – **липсва необходимия нормативен инструментариум за извършване на оценка, проверка и предварително одобрение по чл. 25, ал. 7 от ЗЧРБ.** Инструментариум липсва, защото съгласно ал. 25, ал. 2 ЗЧРБ именно МС е органът, който следва да регламентира редът и условията за извършване на предварителна оценка. **Такъв регламент до този момент липсва!**

Изключително много ни безпокои фактът, че МС вместо да изработи и приеме изискуемия по силата на ЗЧРБ нормативен акт, за да могат новите разпоредби на ЗЧРБ и ЗБГ да „заработят“, той предлага ПЗ за отмяна на текстовете от ЗБГ, които не могат дори да бъдат прилагани към момента, поради бездействието на МС.

В ПЗ на МС както и в частичната предварителна оценка на въздействието се излага мнение, че *„Необходимостта от отмяна на възможностите за придобиване на българско гражданство чрез инвестиции се обуславя от липсата на реални инвестиции в българската икономика, тъй като чрез тях чрез не се откриват работни места.“*, което твърдение е невярно. Инвестициите, които ще се привлекат по новата редакция на закона (и съответно ще се открият работни места), могат да се извършат само след като МС приеме необходимите подзаконовни нормативни актове.

Автор: Нели Минкова (10.11.2021 11:22)

Становище от "СИТИЗЕНШИП ЕНД ИНВЕСТМЪНТС" ООД 1 от 5

С Т А Н О В И Щ Е

ОТ „СИТИЗЕНШИП ЕНД ИНВЕСТМЪНТС“ ООД, с ЕИК 204770833, със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. „Джеймс Баучер“ № 103, ет. 5, офис 9

ОТНОСНО Проект за ЗИД на Закона за българското гражданство обявен в Портала за обществени консултации на Министерски съвет на 25.10.2021 г.

Уважаеми госпожи/господа,

На 25.10.2021 г. в Портала за обществени консултации на Министерски съвет бе публикуван Проект за Закон (ПЗ) за изменение на Закона за българското гражданство, с който се предлага отмяната на чл. 12а и чл. 14а от Закона за българското гражданство.

С настоящото становище, като дружество с богат опит в предоставянето на комплексно обслужване на чуждестранни граждани желаещи да получат разрешение за пребиваване в Република България и българско гражданство въз основа на правните основания дадени в Закона за чужденците в Република България (ЗЧРБ) и Закона за българското гражданство (ЗБГ), **изразяваме изцяло негативната си оценка и мнение към предлаганите изменения.**

Смятаме, че за националния ни интерес е най-добре този ПЗ да бъде изцяло оттеглен, възможно най-скоро, тъй като дори на тази предварителна фаза, той нанася непоправими репутационни щети за България, представяйки я като **държава с непредвидимо законодателство и напълно несигурен инвестиционен климат**. Много крупни международни инвеститори, граждани на страни – наши най-близки евроатлантически партньори, след публикуването на този ПЗ са в пълно недоумение и сериозно преосмислят инвестиционните си намерения в страната ни. Много от тях, в случай, че този ПЗ бъде гласуван и приет, несъмнено ще заведат и съдебни дела за многомилионни обезщетения, които обезщетения ще бъдат платени от джоба на българския данъкоплатец.

Всъщност, мотивите на МС към предложението законопроект са изцяло ирелевантни, тъй като в голямата си част са единствено относими към законовите разпоредби, които вече бяха отменени (променени) с приетите промени в ЗЧРБ и ЗБГ (обнародвани в ДВ, бр. 21 от 2021 г.). Още по-обезпокояващ е фактът, че с предложението ЗП, МС изцяло пренебрегва волята на суверена, изразена чрез приетите от НС законови промени от месец март тази година, като създава и неприемлива за едно демократично общество правна непредвидимост и несигурност.

Съображенията ни за това са следните:

На първо място се създава впечатление, че МС не е наясно какви са актуалните правни основания за получаване на разрешение за постоянно пребиваване и българско гражданство. Обширно място в мотивите към ПЗ е отделено на „*възможността за получаване на разрешение за постоянно пребиваване и придобиване на българско гражданство следствие на закупуване държавни ценни книжа на стойност над един милион лева или влагане на сума от над един милион лева в лицензирана кредитна институция по договор за доверително управление, съответно са увеличили инвестицията при същите условия*“. **Тълкуването на тези правни възможности е безпредметно доколкото те са отменени със законодателните промени от месец март, 2021 г.** Те вече са били предмет на многобройни дискусии и именно в резултат на същите и съобразявайки се с предписанията получавани от ЕК, законодателният орган на Република България в лицето на Народното събрание е взел решение тази правна възможност да бъде отменена и съответно са приети други правни основания (далеч по-прозрачни и изгодни за икономиката на страната ни) за получаване на разрешение за постоянно

пребиваване, респ. българско гражданство. В предложението ПЗ всъщност не е обърнато никакво внимание на сега действащите правни норми на чл. 25, ал. 1, т. 6 ЗЧРБ.

История

Начало на обществената консултация - 25.10.2021

Приключване на консултацията - 24.11.2021

Справка за получените предложения - 10.12.2021

[Справка за отразяване на предложенията и становищата](#)

Окончателен акт на Министерския съвет
